

FME –utlysning 2023

Informasjonsmøte september 2023

Agenda

Informasjon om utlysningen

- i. Skissetilbakemeldingen
- ii. Utlysning
- iii. Tematiske og strategiske prioriteringer
- iv. Finansiering og samarbeidspartnere
- v. Søknadsbehandling og tidsplan
- vi. Vurderingskriterier
- vii. Spørsmål

Spørsmål og svar

i Skissetilbakemelding

FME – skisser mottatt til fristen 10. mai

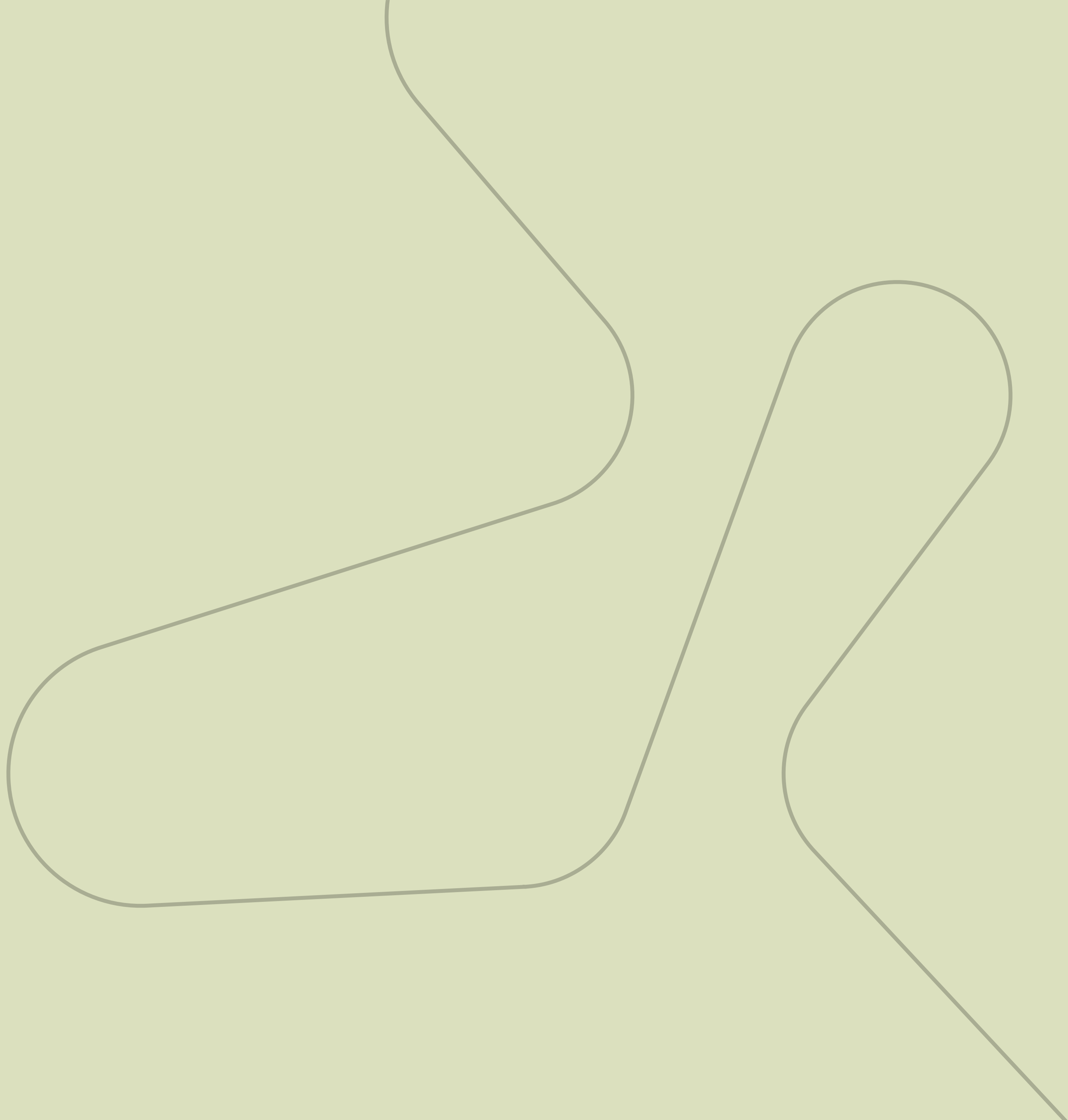
- Det kom inn totalt 37 skisser
- Flere av skissene var utenfor tematisk, umodne eller svarer dårlig på utlysningsteksten
- Flere av skissene har blitt oppfordret til å vurdere en KSP- eller SFI-søknad.
- De fleste har fått tilbakemelding på mulige forbedringspunkter til en eventuell full søknad.
- Tilbakemelding på skissene ble sendt ut **9. juni 2023**.
- Søknadsfrist for hovedutlysningen: **15. november 2023**.

Tema	Antall skisser
Bærekraftig fornybar energi (sol (2), vind (3), vann (1), fornybart (3), geo (3))	12
Energisystem på land og på norsk sokkel	8
Bygg og byer	1
Industri	3
Batterier og transport	5
Bærekraftig produksjon og bruk av bioressurser	3
CCS	2
Andre	3

Institusjon	Antall skisser
IFE	2
NINA	2
NMBU	2
NORCE	3
NTNU	12
SINTEF	3
SINTEF Energi	6
TØI	1
UiB	1
UiO	2
UiS	1
UiT	2
Andre	1

ii Utlysning

FME - Hovedutlysningen

- Det kan komme mindre endringer i teksten fram til seks uker før søknadsfrist.
- Alle søknader **må kunne vise** til en innsendt skisse
- Husk å lese utlysningsteksten nøye, også dokumenter det er lenket til, og da spesielt:

[Krav og retningslinjer for nærings- eller samfunnsrettet forskningssenter](#)

SØKNADSRIST

15. nov

2023

● PLANLAGT

[Forskningssenter for miljøvennlig energi \(FME\)](#)

Antatt tilgjengelige midler: inntil Kr 1 280 000 000

Støttegrenser: Kr 120 000 000-200 000 000

Prosjektvarighet: 60-96 måneder

Sentrenes hovedaktivitet skal være innenfor teknologisk forskning, og samfunnsvitenskapelige og miljøfaglige problemstillinger skal integreres i senterets forskningsaktivitet. Godkjente norske forskningsorganisasjoner i forpliktende samarbeid med partnere fra andre forskningsorganisasjoner, næringsliv og offentlig sektor kan søke.

ENERGI, TRANSPORT OG LAVUTSLIPP

FME - Hovedutlysningen

Søknadsfrist er 15. november 2023

- Søknaden og alle vedleggene skal skrives på engelsk.
- Alle vedleggene skal være i PDF-format.
- Obligatoriske vedlegg må være med.
- Krav til prosjektansvarlig forskningsorganisasjon må være oppfylt.
- Krav til samarbeidspartnerne må være oppfylt.

Obligatoriske vedlegg

- Prosjektbeskrivelse maks 20 sider, følg fast mal.
- Inntil 10 CV-er på maks 4 sider, følg fast mal for forskningsorganisasjoner.
- Intensjonserklæringer fra:
 - Prosjektansvarlig institusjon
 - Forskningspartnere
 - Brukerpartnere

iii Tematiske og strategiske
prioriteringer

Overordnet mål

Forskningen i sentrene må ta for seg realiseringen av Norges energi- og klimamål for 2030 og 2050.

Det er viktig at blikket også rettes mot et klimanøytralt Europa, og forsyningssikkerhet blir et viktig forskningsfelt.

FME-ene må rette innsatsen inn mot god utnyttelse av energiresurser for å sikre bærekraftig energiforsyning til Norge og Europa.

Foto: Shutterstock

Tematiske prioriteringer 1

- Utlysningen er rettet inn mot hele den tematiske bredden av området miljøvennlig energi og dekker alle temaområdene som inngår i Energi21 og Porteføljeplanen for energi, transport og lavutslipp – delporteføljen for energi og lavutslipp.
- Sentrene må ta hensyn til gjeldende energiforskningspolitikk og den nasjonale strategien for forskning, utvikling og kommersialisering av ny klimavennlig energiteknologi – Energi21 .

Energi, transport og lavutslipp

Porteføljen for energi, transport og lavutslipp arbeider for at energi- og transportsektorene skal levere bærekraftige, smarte og sikre løsninger, teknologier og tjenester, at byer og byregioner er inkluderende, tilpasningsdyktige og attraktive å leve i og at vi som innbyggere og samfunnsaktører tar klima- og miljøvennlige valg som reduserer press på naturmangfoldet.

→ Aktuelle utlysninger

Overordnede planer

→ Porteføljeplan

Porteføljeplanen er godkjent av porteføljestyret, men ikke formelt vedtatt av Forskningsrådets styre.

→ Porteføljeanalyse

Porteføljeanalysen for Energi, transport og lavutslipp skal være et grunnlag for porteføljeplaner, investeringsplaner og rapportering.

→ Investeringsplan

Investeringsplanen skal gi oversikt over de samlede utlysninger og andre tiltak som planlegges med bruk av porteføljestyrets egne midler.

English

Søk

Meny

Energi21

Nasjonal forsknings- og innovasjonsstrategi for ny klimavennlig energiteknologi, Energi21, er opprettet av Olje- og Energidepartementet for å gi råd om tematisk og finansiell satsing på forskning og innovasjon innen fornybar energi og klimavennlige energiteknologier. Energi21 strategiens satsingsområder bygger på næringens ambisjoner og muligheter i fremtidens energi- og teknologimarkeder. Mandatet dekker hele det stasjonære energisystemet og energiteknologier til transportformål. Energi21 er et permanent uavhengig strategiorgan med et eget næringsdrevet styre oppnevnt av Olje- og energidepartementet ved statsråden.

Tematiske prioriteringer 2

- Utlysningen har hovedvekt på teknologisk forskning, men ikke-teknologisk forskning med relevans for det tematiske området i senteret skal integreres.
- Sammenlignet med andre senterordninger, er FME-ene store; dette tilsier at den tematiske og faglige innretningen av det enkelte senter bør ha en viss bredde.
- Utlysningen forutsetter at det er sendt inn skisse
- Utlysningen er ikke åpen for kjernekraft

📷 (Foto: Juliet Landrø/HydroCen)

Utvalgte strategiske prioriteringer

Et viktig trekk ved FME-ordningen er at sentrene skal kombinere den langsiktige forskningen med vektlegging av anvendelse av resultater både underveis i og etter endt prosjektperiode.

- Alle søkere må gjøre tydelig rede for hvordan den åpne, langsiktige forskningen skal ivaretas i senteret.
- Sentrene må ha planer og prosedyrer for å stimulere til innovasjon.

Internasjonalt samarbeid: planer må beskrives og det må settes av midler til dette. Sentrene må ha minst én internasjonal FoU-partner.

FME-ene er Forskningsrådets viktigste virkemiddel for forskerutdanning innenfor energi. Sentrene skal utdanne dr.grad og postdoc og engasjere seg i masterutdanning.

MoZEES – NorRen summer school 2022

iv Finansiering og samarbeidspartnere

Utlysningens økonomisk ramme

Utlysningens ramme er foreløpig på ca. 1,28 mrd kroner fordelt over åtte år.

Forskningsrådets støtte pr senter skal ligge mellom **120 og 200 mill. kroner (15 til 25 mill. kroner pr. år) – totalt 6-8 sentere**

FME er ikke statsstøtte:

- Forskningsrådets finansiering kan ikke gå til brukerpartnere
- Forskningen skal skje i faktisk samarbeid mellom partnere
- Bruksrett til resultater skal skje på «rettferdige og rimelige» vilkår

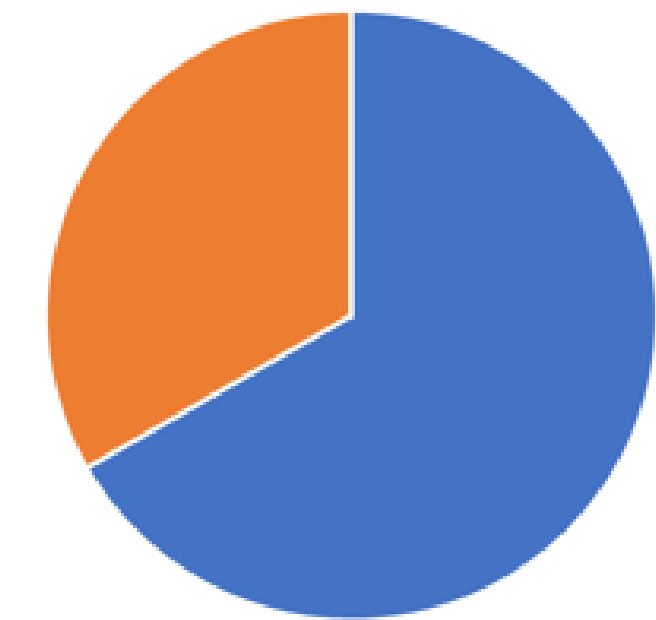
Foto: Shutterstock

Finansieringsmodellen for tredje FME-runde – 2023

- Forskningsrådets finansiering kan maksimalt være to ganger finansieringen fra brukerpartnerne.
- Brukerpartnere skal bidra både med kontantfinansiering (cash) og egeninnsats (in kind).
- Kravet om at Forskningsrådets finansiering – som hovedregel – ikke skal utgjøre mer enn halvparten av senterbudsjettet faller bort.
- I tillegg til finansiering fra brukerpartnere, kan prosjektansvarlig og andre forskningspartnere i senteret bidra med egenfinansiering, men dette er ikke et krav.
- Det er ikke lenger anledning til å bruke finansiering fra Forskningsrådsfinansierte prosjekter som del av finansieringen fra vertsinstitusjon og forskningspartnere.

Krav:

Finansieringsmodell

■ Forskningsrådet

■ Brukerpartnere

Ønskelig (eksempel):

Finansieringsmodell

■ Forskningsrådet

■ Brukerpartnere

■ Forskningspartnere/vertsinst.

Andre forhold knyttet til økonomi og partnere

- For å sikre fleksibilitet, skal minimum 10 prosent av Forskningsrådets finansiering være udisponert fra og med år tre. For de siste tre årene av senterperioden, kan inntil 25 prosent av Forskningsrådsfinansieringen være udisponert.
- Utenlandske partnere – både forskningspartnere og brukerpartnere – kan delta på samme betingelser som norske. Det forutsettes at de er viktige for å nå senterets mål og målene med FME-ordningen.
- Sentre med mange brukerpartnere oppfordres til å differensiere mellom bedrifter/virksomheter som deltar aktivt i forskning og bedrifter/virksomheter som primært deltar som 'lyttepost' e.l. Aktive partnere bør være formelle deltakere i konsortiet, mens andre kan ha en løsere tilknytning.

Foto: V. Andersen

✚

v Søknadsbehandling og tidsplan

Søknadsbehandlingen

Forskningsrådet

Forvurdering av søknader

Panelsammensetning

Ekspertpanel

Vurderer

- Forskningskvalitet
- Virkninger og effekter
- Gjennomføringsevne

Forskningsrådet

Vurderer relevans

Forskningsrådet

Innstilling basert på samlet vurdering av kriterier og porteføljevurdering

Porteføljestyret

Fatter vedtak om tildeling

Utlysningene gir opplysninger om

- hovedkriteriene, og hva som vurderes i hvert kriterium
- hva som blir vurdert i kriteriet Relevans for utlysningen.

**Forskningscenter
for miljøvennlig
energi**

Tidsplanen

Tidsplan for ny gruppe FME-er	
Utlysning publisert	Uke 2
Informasjonsmøte	8. februar
Skissefrist	10. mai
Tilbakemelding på skisse	Senest 15. juni
Frist hovedsøknad	15. november
Søknadsbehandling	Desember - februar
Vedtak	Vår/forsommer
Oppstart	Rigging av senteret fra 1. juli 2024 Full aktivitet fra 1. januar 2025
Avsluttes senest	31. desember 2032

vi **Vurderingskriterier**

Vurderingskriterier

- Vurderingskriterier for fagekspertene
 - i.Forskningskvalitet
 - ii.Virkninger og effekter
 - iii.Gjennomføring

- Vurderingskriterie for Forskingsrådet
 - i.Relevans

- Porteføljevurdering

Forskningskvalitet

I hvilken grad senteret er ambisiøst, nyskapende og flytter forskningsfronten

- Vitenskapelig kreativitet og originalitet.
- I hvilken grad hypoteser og problemstillinger er nyskapende og dristige.
- I hvilken grad senteret har potensial for å frembringe ny kunnskap som flytter forskningsfronten, inkludert vesentlig utvikling/fornyelse av teori, metoder, eksperimenter eller empirisk kunnskap.

Kvaliteten på senterets FoU-aktiviteter

- Kvaliteten på problemstillingene, hypotesene og senterets mål, og i hvilken grad de er klart og tydelig beskrevet.
- I hvilken grad den teoretiske tilnærmingen, forskningsdesignet og metodevalget er troverdig og velegnet, og tverrfaglige innfallsvinkler er tilstrekkelig vurdert.
- I hvilken grad senteret tar hensyn til samfunnsansvar, etiske problemstillinger og kjønnsdimensjonen i forskningen på en tilfredsstillende måte.
- I hvilken grad senteret forholder seg til brukeres/interessenters kunnskap på en tilfredsstillende måte.

Virksomheter og effekter

Potensielle virksomheter og effekter av den foreslåtte virksomheten

- I hvilken grad senterets planlagte resultater kan bidra til å møte viktige vitenskapelige utfordringer, både nå og i fremtiden.
- I hvilken grad senterets planlagte resultater kan svare på viktige utfordringer i sektoren(e), både nå og i fremtiden.
- I hvilken grad kompetanseutviklingen og senterets planlagte resultater vil gi grunnlag for verdiskaping i norsk næringsliv og/eller offentlig sektor.
- I hvilken grad senterets planlagte resultater er relevante for FNs bærekraftsmål eller har potensiale for å bidra til å møte andre viktige samfunnsutfordringer, både nå og i fremtiden.
- I hvilken grad de potensielle virksomhetene og effektene er tydelig formulert og troverdige.

Kommunikasjon og utnyttelse

- I hvilken grad riktig praksis for åpen forskning er en integrert del av prosjektet for å sikre åpen deling og utstrakt tilgang på forskningsresultater.
- Kvaliteten på, og omfanget av, kommunikasjons- og involveringsaktiviteter rettet mot relevante interessenter/brukere.
- I hvilken grad samarbeidspartnerne er involvert i arbeidet med å ta i bruk senterets resultater.

Gjennomføring

Kvalitet på prosjektleder(senterleder) og prosjektgruppe

- I hvilken grad prosjektleder (senterleder) har relevant kompetanse og erfaring og er kvalifisert til å lede en satsing på denne størrelsen.
- I hvilken grad prosjektdeltakerne utfyller hverandre, og i hvilken grad prosjektgruppen innehar den nødvendige kompetansen for å gjennomføre senteretsatsingen på en effektiv måte.

Kvaliteten på senterets organisering og ledelse

- I hvilken grad det gir merverdi at forskningsaktivitetene er organisert som et senter framfor flere separate prosjekter.
- I hvilken grad senteret vil bli organisert på en effektiv måte, herunder om ressursene allokert til de forskjellige arbeidspakkene er tilstrekkelige og i samsvar med senterets mål og leveranser.
- I hvilken grad oppgavene i senteret er fordelt på en måte som sikrer at alle prosjektdeltakere har en tydelig rolle og tilstrekkelig med ressurser til å fylle denne rollen.
- I hvilken grad ledelse og styring i senteret er organisert på en egnet måte, inkludert risikostyring og innovasjonsledelse.
- I hvilken grad samarbeidspartnerne bidrar i styringen og gjennomføringen av senteret.

Kvaliteten og graden på internasjonalt samarbeid

- I hvilken grad omfanget av og kvaliteten på de internasjonale samarbeidsaktivitetene er i tråd med senterets mål.

Kjønnsbalanse i senterets prosjektgruppe

- Dersom det er dårlig kjønnsbalanse i senterets ledergruppe (senterleder og forskningslederne), i hvilken grad planene for å støtte utviklingen av forskertalenter av det underrepresenterte kjønn mot kvalifisering til stillinger på seniornivå er hensiktsmessige.

Relevans

Søknadenes relevans vurderes opp mot krav og prioriteringer slik disse er beskrevet i utlysningsteksten. Under dette kriteriet vurderes i hvilken grad

- aktivitetene i senteret bidrar til å oppnå målene for utlysningen og for FME-ordningen og støtte opp under nasjonale strategier og planer på energiområdet
- aktivitetene i senteret bidrar til å sikre samspill, arbeidsdeling og bred deltakelse i norsk energiforskning
- senteret er godt og strategisk forankret hos vertsinstitusjonen og hos viktige samarbeidende forskningsorganisasjoner
- senteret er tilstrekkelig og robust finansiert av brukerpartnere
- aktivitetene i senteret inkluderer gode planer for koordinering, ansvarsdeling og forpliktelser i etableringen og gjennomføringen av senteret
- aktivitetene i senteret legger vekt på utdanning av doktorgrads- og mastergradsstudenter

Avsluttende ord

- Les utlysningene nøye, både temateksten og den generelle teksten. Les også veiledningene.
- Husk at du **MÅ** ha sendt inn skisse for å kunne sende hovedsøknad.
- Du kan sende inn hovedsøknad fra utlysningen blir aktiv, og så jobbe videre i dokumentet. Da får du sjekket format og at tabeller og vedlegg er i orden.
- Ta kontakt med oss hvis du har spørsmål. Utlysningene har navn på kontaktpersoner.

Lykke til !

Spørsmål og svar

Idékraft verden trenger

